

Danıştay 2. Daire E.2021/10060 K.2025/707 (26.02.2025)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 2. Daire Başkanlığı 2021/10060 E. , 2025/707 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

İKİNCİ DAİRE

Esas No : 2021/10060

Karar No : 2025/707

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Müdürlüğü

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri ...

İSTEMİN KONUSU: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince verilen ... günlü, E:..., K:... sayılı kararın, dilekçede yazılı nedenlerle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca temyizden incelenerek bozulması isteminden ibarettir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava Konusu İstem : Polis memuru olarak görev yapmakta iken emekli olan davacı, "Geliri ile uygun sayılmayacak biçimde yaşadığı ve aşırı harcamada bulunduğu kanıtlanmış olmak ve bunun haklı kaynağını gösterememek" fiilini işlediğinden bahisle Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü'nün 8/26 maddesi uyarınca "meslekten çıkarma" cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin... günlü, ... sayılı Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Kurulu kararının iptali istemiyle dava açmıştır.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti :...İdare Mahkemesince verilen... günlü, E:..., K:... sayılı kararlar; hakkında başlatılan disiplin soruşturması sonucunda davacının 2010-2015 tarihleri arasında 1.000.000,00-TL'yi aşan miktarda kazanç elde ettiği, 31/10/2014 tarihinde 1.070.000,00-TL'nin davacı adına ... Bank'ta açılan hesaba havale geldiği, bankada davacı ile birlikte annesi ... adına açılan çok sayıda hesap olduğu, hesaplardaki paranın vadeli hesap, swap, döviz alım satımı, hisse senedi işlemlerinde değerlendirildiği, işlemler sonunda 959.367,03-TL'nin davacı tarafından ...'ye ait hesaba gönderildiği, davacının anılan paranın kaynağı olarak annesine ait 24.000,00-TL nakit para ile yine annesine ait dairenin satışından elde edilen 90.000,00-TL'yi gösterdiği, bu paralarla internet üzerinden bahis oynadığını, gerçekleştirdiği foreks işlemlerinden 117.000,00 Amerikan Doları kazandığını söylediği, 13/12/2012 tarihinde Finans Yatırımda bulunan hesabından Türkiye Ekonomi Bankasındaki hesabına 595.520,80 Amerikan Doları havale edildiği, 2008-2012 yılları arasında internet sitelerinden oynadığı bahislerden 808.324,55-TL net kazanç sağladığı, 05/12/2012 ile 10/12/2012 tarihleri arasındaki foreks işlemleri ile vadeli işlemlerden elde ettiği miktarların da eklenmesi ile net kazancının 975.818,21-TL olduğu halde 13/12/2012 tarihinde hem Türkiye Ekonomi Bankası hem de ABD'de bulunan ... hesabına davacı adına ayrı ayrı 595.520,80 Amerikan Doları gönderildiği, 18/12/2012 tarihinde Finansbankta bulunan bir hesaptan kendisine ve annesine ait iki ayrı hesaba toplam 1.060.960,27-TL havale gerçekleştirildiği, tespit edilen işlemlerdeki paranın üçte birinden daha düşük bir miktarının kaynağının bahis oyunlarından elde edilen kazanç olduğu, diğer para transferlerinin kaynağının açıklanamadığı, 2014 yılında 120.000,00-TL değerinde bir apartman dairesi ve 2015 yılında bildirimde bulunulan 92.000,00-TL değerinde Mercedes marka otomobil aldığı,

22/01/2015 tarihinde ... plakalı araç bedeli olarak 105.000,00-TL havale edildiği, 02/02/2015, 27/03/2015 ve 20/04/2015 tarihlerinde bir inşaat şirketine daire peşinatı olarak 388.000,00-TL gönderdiği ve buna ilişkin mal bildiriminde bulunulmadığı, 2008 ile 2014 yılları arasında üç ayrı sanal bahis bayisinden iddia oyunları oynayarak kazanılan meblağ 132.046,92-TL olduğu halde aynı dönemde 3.170.128,73-TL'nin kendisine ve annesine ait hesaplara USD veya TL olarak havale ve EFT işlemi gerçekleştirildiği, dosyada yer alan soruşturma raporu ile diğer bilgi ve belgelerin değerlendirilmesinden; yukarıda belirtilen konutların alımı, bireysel giderleri, banka hesap hareketleri itibarıyla, bunların izahında ve gelir kaynaklarının gösteriminde, gerek mal bildirim beyanları, gerek ifadeleri ve yazılı cevapları itibarıyla davacının harcamalarının geliri ile izah edilemediği, davacıya isnat edilen fiilin sübut bulduğu gerekçesiyle dava reddedilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin temyize konu kararıyla; usul ve hukuka uygun bulunan Mahkeme kararının kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı gerekçesiyle davacının istinaf başvurunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Davacı tarafından; soruşturma dosyasının Cumhuriyet Başsavcılığına ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığına (MASAK) işlem yapılmak üzere gönderildiği, ... Cumhuriyet Başsavcılığınca bilirkişi incelemesi yaptırılarak ... soruşturma nolu dosyasında 31/07/2018 tarihinde "suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama" ve "haksız mal edinme" suçlarından hakkında kovuşturmaya yer olmadığına kararı verildiği, Spor Toto ikramiye gelirleri, bunun dışında foreks işlemleri, hisse senedi ve bono işlemlerinden ayrıca faiz gelirlerinden kazanç sağladığı, paranın kaynağının belli olduğu, savcılık dosyasında bulunan bilirkişi raporunun da bunu ispatladığı, dolayısıyla isnat edilen fiilin "haklı kaynağını gösterememek" unsurunun oluşmadığı, soruşturma aşamasında ifadelerine başvurulmuş çalışma arkadaşlarının da herhangi bir lüks harcamasına tanık olmadıklarını beyan ettikleri, masumiyet karinesinin ihlal edildiği, daha önce herhangi bir disiplin cezasının bulunmadığı, sicil performans notlarının yüksek olduğu, Tüzük'ün 15. maddesi uyarınca alt ceza uygulanmamasının hukuka aykırı olduğu, kendisine uygulanan madde hükmünün açık ve net olmadığı, hangi fiillerin suç oluşturunun belirlenmediği, şans oyunlarının ve kazanç sağladığı diğer işlemlerin yasal olduğu, idare tarafından savcılık soruşturmasının sonucu beklenilmeden özlük dosyasına bu tür isnatların girmiş olmasının masumiyet karinesini ihlal ettiği, dava konusu işlemin hukuka ve mevzuata aykırı olarak tesis edildiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN CEVABI : Temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ: ...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İkinci Dairesince, Danıştay Beşinci Dairesi tarafından, Danıştay Başkanlık Kurulunun 18/12/2020 günlü, K:2020/62 sayılı kararının "Ortak Hükümler" kısmının 6. fıkrası uyarınca, ayrıca bir gönderme kararı verilmeksizin Dairemize iletilen dosyada, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY:

... İl Emniyet Müdürlüğü, Muhabere Sistemleri İşletme Büro Amirliğinde polis memuru olarak görev yapmakta iken 15/03/2017 tarihinde emekli olan davacı hakkında, Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının 18/01/2016 günlü yazısı ile davacının, 31/10/2014 tarihinde Denizbank nezdindeki kişisel hesabından Eurobank Tekfen Bankası nezdindeki hesabına 1.070.000,00-TL transfer edildiğinin tespit edildiği, yapılan ön araştırmada, transfer edilen para tutarının şahsın kayıtlı malvarlığı ile örtüşmeyecek ölçüde orantısız olduğunun değerlendirildiği ve konunun araştırılmak üzere İçişleri Bakanlığına bildirilmesi üzerine disiplin soruşturması başlatılmıştır.

İçişleri Bakanlığı Mülkiye Başmüfettişince düzenlenen 15/08/2016 tarihli disiplin soruşturması raporunda getirilen teklif üzerine Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Kurulunun... günlü,... sayılı kararıyla, davacının "Geliri ile uygun sayılmayacak biçimde yaşadığı ve aşırı harcamada bulunduğu kanıtlanmış olmak ve bunun haklı kaynağını gösterememek" fiilini işlediğinden bahisle Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü'nün 8/26 maddesi uyarınca "meslekten çıkarma" cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

Davacı, anılan meslekten çıkarma cezasının iptali istemiyle temyizden incelenmekte olan davayı açmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT :

Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü'nün 8/26 maddesinde; "Geliri ile uygun sayılmayacak biçimde yaşadığı ve aşırı harcamada bulunduğu kanıtlanmış olmak ve bunun haklı kaynağını gösterememek" fiili "meslekten çıkarma" cezasını gerektiren eylem, işlem, tutum ve davranışlar arasında sayılmıştır.

08/03/2018 günlü, 30354 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve Emniyet Genel Müdürlüğü teşkilatı mensuplarına ilişkin disiplin kurallarını yeniden düzenleyen 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 8/6-ö maddesinde de; "Geliri ile uygun sayılmayacak biçimde yaşadığı ve aşırı harcamada bulunduğu kanıtlanmış olmak ve bunun haklı kaynağını gösterememek" fiili "meslekten çıkarma" cezasını gerektiren eylem, işlem, tutum ve davranışlar arasında sayılmış; anılan Kanun'un Geçici 1. maddesinin 1. fıkrasında ise, "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 657 sayılı Kanun, 6413 sayılı Kanun ve 3201 sayılı Kanun ile 23/3/1979 tarihli ve 7/17339 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü hükümlerine göre resen veya yetkili disiplin kurullarınca verilmiş olan disiplin cezaları bu Kanun hükümleri uyarınca verilmiş addolunur." hükmüne yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Kamu görevlilerinin disiplin cezasıyla cezalandırılabilmesi için; disipline aykırı eylem veya işlemlerinin sübut bulup bulmadığının usulüne uygun olarak yapılacak soruşturma ile ortaya konulması, soruşturma aşamasında kamu görevlisinin lehinde ve aleyhinde olan her türlü bilgi ve belgenin toplanması, bilahare disipline aykırı davranış olarak tespit edilen eylemin hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde ispatlanarak bu eyleme uygun olan disiplin cezası maddesinin tayini ve uygulanması gerekmektedir.

Bu bağlamda, yapılan soruşturma sonucunda disiplin cezası verilebilmesi için, suça esas fiilin sübuta erdiğine ilişkin tespitin, hukuken geçerli, her türlü şüpheden uzak, kesin ve somut delillere dayanması gerektiği; aksi durumda; Anayasa, uluslararası sözleşmeler ve yargı kararları ile güvence altına alınmış bulunan masumiyet karinesinin ihlali sonucunun doğabileceği açıktır.

Uyuşmazlıkta; İçişleri Bakanlığı Mülkiye Başmüfettişince düzenlenen 15/08/2016 tarihli disiplin soruşturması raporunda; davacının karışık ve anlaşılmaz bankacılık iş ve işlemleri

ile bahis oyunlarından elde ettiği gelirin mal bildiriminde bulunmamanın çok ötesinde kaynağı belli olmayan mal edinme aşamasında olduğu, ortada dolaşan meblağın iddia oynamak suretiyle kazanılmış parayla açıklanamayacak kadar yüksek olduğu, şahsın iddia ettiği kazancın üç misline yakınına değişik yerlerde harcadığı ya da değişik hesaplara havale ettiği, atılı fiilin sübuta erdiği belirtilerek Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü'nün 8/26 maddesi uyarınca meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılması yönünde teklif getirilmiştir.

Anılan rapor incelendiğinde; davacı tarafından soruşturma dosyasına sunulan dekontların ve davacının banka hesap hareketlerinin soruşturmacı tarafından incelendiği, hesaplardan değişik iddia oyunu bayilerine para çıkışlarının olduğunun tespiti üzerine, Spor Toto Teşkilat Başkanlığından anılan iddia oyunlarının ve bayilerinin Türk hukuk sistemi içinde yasal olup olmadıklarının sorulduğu ve davacının 2008-2014 yılları arasında iddia oyunlarından elde ettiği kazanç dair bilgi ve belgelerin istenildiği, cevaben gönderilen yazıda; sorulan şans oyunları firmalarının Teşkilat Başkanlığının bayilik sözleşmesi uyarınca faaliyet gösteren sanal ortam bayileri olduğu ve davacının üç ayrı sanal iddia bayiiinden oynanan iddia kapsamında net 1.152.553,26-TL ikramiye kazandığı bildirilmiştir. Ayrıca soruşturmacı, disiplin raporunda davacının karışık ve anlaşılabilir bankacılık iş ve işlemlerinde bulunduğu değerlendirmesini yaptıktan sonra "... Ortada kaynağı belli olmayan ve açıklanamayan ve mal bildiriminde bulunulmamış kazanç söz konusudur. Burada ayrıca dikkat çekmek gerekirse, yukarıdaki işlemlerin müfettişliğimin uzmanlık alanında olmadığı çok nettir. Bu karışık işlemlerin bankacılık iş ve işlemlerinde uzman bilirkişiler tarafından dikkatlice incelenmesi ve müfettişliğimde olmayan yetkilerin kullanılarak yasal olmayan gelirlerin geldiği ve gönderildiği, bankacılık trafiğinin tam ve kesin olarak belirlenmesi, yasal olmayan gelirlere tedbir ve el koyma işlemleri gibi yasal işlemlerin gerçekleştirilmesinin gerekliliği kaçınılmazdır." tespitiyle bulunmuş; Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu hükümlerine göre işlem yapılması için ... Cumhuriyet Başsavcılığına ve Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun hükümleri uyarınca işlem yapılması için de Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kuruluna gönderilmek üzere tevdi raporu düzenlenmiştir.

Söz konusu tevdi raporu üzerine ... Cumhuriyet Başsavcılığınca davacı hakkında soruşturma başlatılmış, Soruşturma No: ... sayılı dosyada verilen...günlü kararla; şüpheli/davacıya isnat edilen haksız mal edinme suçunun yasal unsurlarının oluşmadığı, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçunun yasal unsurları oluşmadığı ve öncül suç olarak değerlendirilebilecek eyleminin tespit edilemediği gerekçesiyle kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiştir. Anılan kararda; Başsavcılığın talebi üzerine Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulunca düzenlenen 12/05/2017 günlü inceleme raporunda, aklama suçunun öncül bir suça bağlanmış olduğu, Müfettişliklerince herhangi bir öncül suç tespiti yapılamadığı, Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nün ihalelerinde ihaleyi kazanan firmalarla şüpheli/davacı arasında akçalı bir ilişkinin tespit edilmesinin öncül suçun ortaya konulması açısından önem arz ettiği, öncül bir suç tespit edilmesi halinde şahıs tarafından açıklanması mümkün olmakla birlikte belli bir meblağın aklanan tutar olarak değerlendirilmesi gerektiğinin bildirildiği, bu defa Cumhuriyet Savcılığınca ... Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne müzekkere yazılarak şüpheli/davacının daha önce muayene komisyon üyesi olarak yer aldığı ihalelerle ilgili olarak hakkında herhangi bir adli veya idari soruşturma yapıp yapılmadığının sorulduğu, cevaben gönderilen yazıda G20PTS'nin kurulumundan itibaren atıl vaziyette kalmasına sebebiyet vermekten dolayı başlatılan disiplin soruşturmasında şüpheli/davacı hakkında ceza tayinine mahal olmadığına karar verildiğinin bildirildiği, soruşturmaya ilgili öncül olarak değerlendirilebilecek bir suç belirtilmediği, ayrıca Başsavcılıkça yaptırılan bilirkişi incelemesi üzerine hazırlanan raporda şüpheli/davacının 3628 sayılı Kanun'un 4. maddesinde tanımlandığı haliyle haksız mal edindiği konusunda soruşturma dosyasına

somut olarak sunulan bilgi ve belge bulunmadığı, sunulan bilgi ve belgelerden soruşturma konusu paraların şüpheli/davacı tarafından yasal bahis sitelerinde oynanan şans oyunundan kazanılan paralar ve bankalardan elde edilen yüksek getirili foreks işlemleri ile faiz gelirlerinden elde edildiğinin anlaşıldığı, haksız mal edinme kapsamında değerlendirilebilecek kaynağı belli olmayan bir tutarın bulunmadığı gerekçelerine yer verilmiştir.

Öte yandan, soruşturma aşamasında bilgisine başvurulmuş sıfatıyla ifadesi alınan ve davacı ile 2011-2015 yılları arasında aynı büroda çalışan polis memuru ..., davacı hakkında; işini iyi yapan iş disiplinine sahip biri olarak tanıdığını, normal bir memur gibi iş yaşantısına devam ettiğini, "Emniyet Müdürlüğüne iş yapan yüklenici firma ile davacı arasında dikkatini çeken herhangi bir irtibata rastlayıp rastlamadığının" sorulması üzerine de, davacının yüklenici firma ile ilişkilerinde idare lehine net tavır aldığını, yapılması gerekenleri firma yetkilisine net bir şekilde iletmiş olduğunu beyan etmiştir. Yine davacı ile 2013-2015 yılları arasında aynı büroda görev yapan ve bu soruşturma aşamasında ifadesine başvurulmuş polis memuru ... da diğer polis memuru ile benzer beyanlarda bulunmuş ve davacının özel hayatında lüks bir harcamasını görmediğini beyan etmiştir.

Disiplin cezasına esas "geliri ile uygun sayılamayacak biçimde yaşadığı ve aşırı harcamada bulunduğu kanıtlanmış olmak ve bunun haklı kaynağını gösterememek" fiilinin işlendiğinden bahsedebilmek için iki ayrı koşulun bir arada gerçekleşmesi gerekmektedir. İlk koşul, emniyet teşkilatı mensubu olan kamu görevlisinin "geliri ile uygun sayılamayacak biçimde yaşaması ve aşırı harcamada bulunması", ikinci koşul ise bu harcamaların "haklı kaynağının gösterilememiş" olmasıdır.

Dava dosyasında yer alan soruşturma raporu, rapor ekinde yer alan ifadeler ve diğer belgelerin bir arada değerlendirilmesinden; soruşturmacının soruşturmaya esas fiillere yönelik para hareketlerinin incelenmesinin müfettişliğinin uzmanlık alanında olmadığı yönündeki değerlendirmesi ve bahsi geçen paranın bahis oynayarak elde edilemeyeceği yönündeki kanaatleri üzerine hazırlanan tevdi raporlarının Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu ile ... Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi üzerine tanzim edilen bilirkişi raporu ve yapılan adli soruşturma sonucunda, "soruşturma konusu paraların şüpheli/davacı tarafından yasal bahis sitelerinde oynanan şans oyunundan kazanılan paralar ve bankalardan elde edilen yüksek getirili foreks işlemleri ile faiz gelirlerinden elde edildiğinin anlaşıldığı, haksız mal edinme kapsamında değerlendirilebilecek kaynağı belli olmayan bir tutarın bulunmadığı" yönündeki tespitler üzerine kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği, davacının muayene komisyon üyesi olarak yer aldığı ihalelerle ilgili olarak hakkında herhangi bir adli veya idari ceza bulunmadığı; ifadesine başvurulmuş mesai arkadaşlarının davacının özel hayatında lüks bir harcamasına tanık olmadıkları yönündeki ifadeleri ve davalı idarece davacının geliri ile uygun sayılamayacak biçimde yaşadığı ve aşırı harcamada bulunduğuyla ilişkin dava dosyasına sunulmuş başkaca bir bilgi-belge bulunmadığı gözönüne alındığında, davacıya isnat edilen "geliri ile uygun sayılamayacak biçimde yaşadığı ve aşırı harcamada bulunduğu kanıtlanmış olmak ve bunun haklı kaynağını gösterememek" fiilinin iki koşulunun da oluşmadığı, fiilin sübut bulmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda; davacıya isnat edilen suçun sübut bulduğuna ilişkin, her türlü şüpheden uzak, kesin, somut ve inandırıcı delil elde edilemediği anlaşılmakla, dava konusu işlemde hukuka uyarlık; davanın reddi yolunda verilen Mahkeme kararına yapılan istinaf başvurusunun reddine ilişkin temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararında ise hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. DAVACININ TEMYİZ İSTEMİNİN KABULÜNE,

2. ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince verilen... günlü, E:..., K:... sayılı kararın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 2/b fıkrası uyarınca BOZULMASINA,

3. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6545 sayılı Kanun'la değişik 50. maddesinin 2. fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen hususlar da gözetilerek yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın, kararı veren ... Bölge İdare Mahkemesi.... İdari Dava Dairesine gönderilmesine,

4. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na 6545 sayılı Kanun'un 27. maddesi ile eklenen Geçici 8. maddesi uyarınca karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 26/02/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.